

Antonia Ferrín, primera astrònoma espanyola

(1914 - 2009, Espanya)

Antonia Ferrín Moreiras va néixer a Orense el 1914. Es va matricular a la facultat de ciències de la Universitat de Santiago, on per aquella època només s'impartia la carrera de química. Va obtenir en el període de la II República la llicenciatura en química i el títol de Mestra Nacional gràcies als ajuts i beques que va poder obtenir.

El 1934, acabada de llicenciar, ja era professora ajudant de pràctiques de les assignatures de físiques i matemàtiques a la facultat, tasca que compaginaria amb la d'ajudant interina de la secció de ciències de l'Institut de Sant Jaume fins a l'any 1936, en ambdós casos de manera gratuïta, sense cap tipus de remuneració. Alhora realitzava la carrera de farmàcia i els dos únics cursos de ciències exactes que s'impartien a la Universitat de Santiago de Compostel·la (USC).

Durant la Guerra Civil va ser inhabilitada, i va obtenir la rehabilitació el 1940, quan es va tornar a incorporar al seu lloc docent a la facultat de ciències.

Als anys quaranta, Ramon Maria Aller, fundador de l'Observatori Astronòmic de la USC, la va introduir al món de l'astronomia. Va fer mesures micromètriques d'estrelles dobles, mesures de passos d'estrelles pel meridià o mesures d'ocultacions d'estrelles per la lluna. Els seus resultats es van publicar a la revista espanyola d'astronomia Urania.

El 1950 es va llicenciar en ciències exactes, la seva veritable vocació, a la Universitat Central de Madrid, després d'estudiar com a alumna lliure els tres cursos que li faltaven. També el Consell Superior d'Investigacions Científiques li va concedir una beca per realitzar tasques d'investigació a l'Observatori Astronòmic de Santiago, beca que el 1952 es va transformar en una feina d'ajudant d'investigació.

El 1957, al crear-se la secció de matemàtiques de la Facultat de Ciències a la USC, Antonia es va convertir en la seva primera "professora", impartint nombroses matèries i participant activament en els primers anys de vida de centre. Va continuar investigant sota la direcció de Ramón María Aller que, al costat de Vidal Abascal la van animar i van ajudar a realitzar, per lliure, els cursos de doctorat a la Universitat Complutense. El 1963 va presentar la seva tesi doctoral: "Observacions de passos per dos verticals". Va ser nomenada catedràtica de matemàtiques a l'escola de magisteri Santa Maria de Madrid i va abandonar Santiago per exercir les seves funcions allà. Un cop a Madrid, Antonia es va convertir en professora adjunta.

A l'agost de 2009 va morir la primera astrònoma espanyola, la doctora Antònia Ferrín Moreiras, als seus noranta-cinc anys.